

[Laurits Pedersen.]

marks bedste Jord, der skal eksproprieres i den Anledning.

Et andet Spørgsmaal, som jeg ønsker at berøre, er Skat paa vore Andelsforeninger, en Skat, der populært her i Rigsdagen kaldes Brugsforeningsskat. Det er et Spørgsmaal, vi har talt om ikke mindst i de Aar, da vi gennemførte den midlertidige Formue- og Indkomstskat, men den særlige Anledning, hvorfor jeg tager Spørgsmaalet op, er den Maade, hvorpaa det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft omtalte det, da han ironiserede over, at Partiet Venstre paa sit Program havde en Passus om, at vore Brugsforeninger bør have en Skat paa lige Fod med Købmandsstanden.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft udtalte under Finanslovdebatten, at Partiet Venstre havde en Regning hos Købmanden, og sagde i denne Forbindelse, at Partiet Venstre, der vel nok baade relativt og reelt har det største Antal Andelsfolk inden for sine Rækker — det tror jeg i og for sig er rigtigt, for Andelstanken er jo groet op ude omkring i Landdistrikterne —, at dette Parti havde svigtet Fanen i dette Spørgsmaal. Nu synes jeg slet ikke, at den ærede socialdemokratiske Ordfører er den rigtige Mand til at tale om dette, for vi, der har siddet i denne Sal i en Aarrække, er i alt Fald vidende om, at var der nogen, der var i Spidsen for i det rent principielle Spørgsmaal om Andelsforeningsbeskatningen at svigte Fanen, saa var det Socialdemokratiet. Under Finansminister Buhls Ledelse fik vi i 1939—40 den saakaldte midlertidige Skattelovgivning, der for første Gang brød med det Princip, der har været gældende i over 30 Aar: at betragte en Institution, hvor der handledes udelukkende inden for Medlemmernes Kreds, som skattefri. Det var, som bekendt, under daværende Finansminister Buhls Ledelse, at dette fundamentale Princip blev brudt ved den midlertidige Skattelovgivning, og det er jo saadan med disse midlertidige Skattelove, at de har en vis Tendens til at blive fortløbende.

Derfor synes jeg ikke, den ærede socialdemokratiske Ordfører var den rette Mand til at bebrejde os, at vi har svigtet Fanen paa dette Punkt. Men paa Foranledning af hans Udtalelser vil jeg gerne sige, at naar Partiet Venstre har sat paa sit Program,

at dette Spørgsmaal maa løses, saa er det ikke for at komme med en Tirade, saa er det, fordi det er Partiet Venstres Mening, at her er et Spørgsmaal, der maa løses. Thi den Skattelovgivning, vi fik — det var vel nok i Samlingen 1911—12 —, og som anlagde denne Linie over for Andels- og Brugsforeningerne, kan selvfølgelig ikke være af en saadan Karakter, at den vil være den helt rigtige i 1945. Den Vækst, der har været inden for vore Andelsforeninger inden for den Tidsperiode, hvor alle Andelsforeninger og ikke mindst Brugsforeninger har været en Faktor af meget stor prisdannende Karakter, og ikke mindst Udbygningen af hele vor Virksomhed inden for Brugsforeningerne, inden for Kornhandelen, gennem de forskellige Sammenslutninger af Foderstofferforeninger, Gødningsforeninger, Dansk Andelskul o. s. v. — alt dette gør, at vi nu staar paa en helt anden Linie i 1945 end for over 30 Aar siden, og det er derfor klart, at de Skatteregler, som vi fik dengang, ikke er de rette i 1945.

Derfor tror jeg ogsaa, at de forudseende inden for Andelsbevægelsen er klar over, at her er et Spørgsmaal, som maa løses, hvis man vil — hvad man jo vil inden for de Partier, der ikke tilhører Socialdemokratiet og Kommunisterne —, at den frie Handel skal have gode Betingelser og lige saa gode Betingelser som vore Andelsforeninger. Derfor maa man ogsaa paa det skatteretlige Omraade foretage Ændringer. Men Sagen er ikke saa let at løse, fordi disse store Sammenslutninger i denne Tidsperiode ogsaa i Kraft af Skattelovgivningen har kunnet opsamle sig store Formuer, og disse Formuer er selvfølgelig i høj Grad paa det konkurrencemæssige Omraade medvirkende ved Prisansættelser. Derfor ønsker Venstre, at der maa findes en Udvej til Løsning af dette Spørgsmaal, og for mig at se kan der ikke være anden Udvej end den, at de forudseende Folk inden for Handelen og de, der inden for Andelsforeningerne ønsker dette Spørgsmaal løst, træder i Forhandling, saaledes at man paa dette vigtige Omraade kan naa til Forhold, som kan siges at være ligelige og tilfredsstillende.

Der kunde i og for sig ved denne Lejlighed være Anledning til at anstille politiske Betragtninger. Det er ganske vist i høj Grad gjort af Ordførerne, og der er